TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 24. novembrī *

Lieta C-40/10

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši LESD 263. pantam, ko 2010. gada 22. janvārī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv J. Kurals [*J. Currall*], G. Beršeids [*G. Berscheid*] un Ž. P. Kepenns [*J.-P. Keppenne*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko pārstāv S. Seira [*S. Seyr*] un A. Nērgārds [*A. Neergaard*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — franču.

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Bauers [*M. Bauer*], pārstāvis, kam palīdz D. Velbruks [*D. Waelbroeck*], advokāts,

atbildētāja,

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv B. Veisa Foga [*B. Weis Fogh*], pārstāve,

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv J. Mellers [*J. Möller*] un B. Kleins [*B. Klein*], pārstāvji,

Grieķijas Republika, ko pārstāv A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*] un S. Hala [*S. Chala*], pārstāves, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Lietuvas Republika, ko pārstāv D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*] un R. Krasuckaite [*R. Krasuckaitė*], pārstāvji,

Austrijas Republika, ko pārstāv E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

Polijas Republika, ko pārstāv M. Špunars [*M. Szpunar*], pārstāvis,

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv S. Behzadi-Spensere [*S. Behzadi-Spencer*] un L. Sīboruts [*L. Seeboruth*], pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents),

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretāre R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 21. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu daļēji atcelt Padomes 2009. gada 23. decembra Regulu (ES, Euratom) Nr. 1296/2009, ar ko no 2009. gada 1. jūlija koriģē Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojumu un pensijas, kā arī korekcijas koeficientus, kurus piemēro šim atalgojumam un pensijām (OV L 348, 10. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētā regula"), pamatojoties uz to, ka ar minēto regulu esot pārkāpts 65. pants Eiropas Savienības Civildienesta noteikumos, kas apstiprināti ar Padomes 1968. gada 29. februāra Regulu (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV L 56, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2004. gada 22. marta Regulu (EK, Euratom) Nr. 723/2004 (OV L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Civildienesta noteikumi"), un minēto Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. un 3.–7. pants, jo, pirmkārt, ar to esot nepareizi veikta dažādu Civildienesta noteikumos paredzēto summu korekcija un, otrkārt, tajā esot paredzēts jauns juridiskais pamats, kas ļauj pārskatīt apstrīdēto regulu.

Atbilstošās tiesību normas

Civildienesta noteikumi

2 Civildienesta noteikumu 65. pantā ir paredzēts:

"1. Padome katru gadu pārskata Kopienu ierēdņu un citu darbinieku atalgojumu. Pārskatīšana notiek septembrī, ievērojot Komisijas apvienoto ziņojumu, kas balstīts uz Eiropas Kopienu Statistikas biroja sagatavoto kopējo indeksu, vienojoties ar dalībvalstu statistikas birojiem; indekss atspoguļo situāciju 1. janvārī [jūlijā] katrā Kopienu valstī.

Pārskatīšanas laikā Padome apsver, vai atalgojums būtu jākoriģē kā daļa no Kopienu ekonomikas un sociālās politikas. Īpašu uzmanību pievērš algu palielinājumam valsts dienestā un nepieciešamībai iecelt amatā jaunus ierēdņus.

2. Ja būtiski mainās dzīves dārdzība, Padome divu mēnešu laikā pieņem lēmumu, kādas koeficientu korekcijas būtu jāveic un, ja nepieciešams, tos piemēro ar atpakaļejošu spēku.

3. Piemērojot šo pantu, Padome lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu, kāds noteikts Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punkta otrās daļas pirmajā ievilkumā un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 118. panta 2. punkta [otrās daļas pirmajā ievilkumā]."

3 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 82. panta 2. punktu, ja Padome saskaņā ar Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punktu nolemj koriģēt atalgojumu, šo korekciju piemēro arī pensijām.

4 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 65.a pantu to 64. un 65. panta izpildes noteikumi ir paredzēti Civildienesta noteikumu XI pielikumā.

5 Minētais XI pielikums ar virsrakstu "Civildienesta noteikumu 64. un 65. panta izpildes noteikumi" ietver vairākas nodaļas; pirmās nodaļas, ko veido 1.–3. pants, priekšmets ir Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punktā paredzētā ikgadējā atalgojuma pārskatīšana, savukārt otrā nodaļa attiecas uz starpposma atalgojuma un pensiju korekciju atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. panta 2. punktam. Šo 2. nodaļu veido 4.–7. pants.

6 Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. nodaļā ir 1. iedaļa ar virsrakstu "Ikgadējās korekcijas noteicošie faktori". Šās iedaļas 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka "Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punktā paredzētās pārskatīšanas nolūkā Statistikas birojs katru gadu pirms oktobra beigām sagatavo ziņojumu par dzīves dārdzības izmaiņām Briselē, pirktspējas paritāti starp Briseli un konkrētām vietām dalībvalstīs un izmaiņām centrālajā pārvaldē strādājošo valsts civildienesta ierēdņu algu pirktspējā".

Minētā panta 2.–4. punktā ir sniegti precizējumi par metodi, kas *Eurostat* sadarbībā ar dalībvalstīm ir jāizmanto, lai aprēķinātu dzīves dārdzības izmaiņas Briselē (Briseles starptautiskais indekss), dzīves dārdzības izmaiņas ārpus Briseles (pirktspējas paritāte un netiešie indeksi), kā arī astoņu dalībvalstu centrālajā pārvaldē strādājošo valsts civildienesta ierēdņu algas pirktspējas izmaiņas (specifiski rādītāji).

7 Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā, kas ietverts 2. iedaļā, kura attiecas uz "ikgadējās atalgojuma un pensiju korekcijas kārtību", ir noteikts:

"1. No 1. jūlija atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. panta 3. punktam Padome, saskaņā ar Komisijas priekšlikumu un pamatojoties uz šā pielikuma 1. iedaļā noteiktajiem kritērijiem, pirms katra gada beigām pieņem lēmumu par atalgojuma un pensiju korekciju.

2. Korekcijas lielumu iegūst, reizinot Briseles starptautisko indeksu ar specifisko rādītāju. Korekciju izsaka neto vērtībās kā procentu rādītāju, kas vienāds visiem.

3. Šādi noteiktu korekcijas lielumu iestrādā Civildienesta noteikumu 66. pantā, Civildienesta noteikumu XIII pielikumā un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 20., 63. un 90. pantā norādītajās pamatalgu tabulās saskaņā ar šādu metodi:

[..]

6. Iestādes veic atbilstošu pozitīvu vai negatīvu ierēdņu, bijušo ierēdņu un citu attiecīgo personu atalgojuma un pensiju korekciju ar atpakaļejošu spēku par laika posmu starp piemērošanas dienu un lēmuma par nākamo korekciju spēkā stāšanās dienu.

Ja šāda atpakaļejoša korekcija rada nepieciešamību atgūt pārmaksātās summas, šādu atgūšanu var sadalīt vairākos mēnešos, kas nepārsniedz divpadsmit mēnešus no lēmuma par nākamo ikgadējo korekciju spēkā stāšanās dienas."

8 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 4. panta 1. punktu "starpposma atalgojuma un pensiju korekciju, kas stājas spēkā 1. janvārī, atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. panta 2. punktam veic būtisku dzīves dārdzības izmaiņu gadījumā starp jūniju un decembri [..] un ņemot vērā pirktspējas izmaiņu prognozi tekošā gada pārskata perioda laikā [ikgadējā references laikposmā]".

9 Civildienesta noteikumu XI pielikuma 5. nodaļas virsraksts ir "Izņēmuma klauzula". To veido 10. pants, kurā ir noteikts:

"Ja no Komisijas sniegtajiem objektīvajiem datiem izriet, ka Kopienā ir būtiski un pēkšņi pasliktinājusies ekonomiskā un sociālā situācija, Komisija iesniedz atbilstošus priekšlikumus, par kuriem Padome pieņem lēmumu saskaņā ar EK līguma 283. pantā noteikto procedūru."

10 Minētā pielikuma 7. nodaļu ar virsrakstu "Nobeiguma noteikumi un atkārtotas izskatīšanas [pārskatīšanas] klauzula" veido 15. pants, kurā ir paredzēts:

"1. Šā pielikuma noteikumi ir piemērojami no 2004. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim.

2. Tos pārskata ceturtā gada beigās, jo īpaši ņemot vērā budžeta apsvērumus. Šajā nolūkā Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei un, vajadzības gadījumā, priekšlikumu grozīt šo pielikumu, pamatojoties uz EK līguma 283. pantu."

Apstrīdētā regula

11 Lai saskaņā ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantu Padome pirms 2009. gada beigām pieņemtu lēmumu par Eiropas Kopienu ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojuma un pensiju korekciju, Komisija 2009. gada 29. oktobrī iesniedza priekšlikumu COM(2009) 603, galīgā redakcija.

12 2009. gada 19. novembrī, pēc tam, kad divas dalībvalstis bija koriģējušas savus statistikas datus attiecībā uz references laikposmu, kas jāņem vērā pirktspējas izmaiņu aprēķinā atbilstoši Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. panta 4. punkta a) apakšpunktam, tika iesniegts grozītais priekšlikums regulai (COM(2009) 629, galīgā redakcija).

13 Saskaņā ar minētā priekšlikuma paskaidrojuma raksta 3.1. punktu specifiskais rādītājs ir 2,8 %, Briseles starptautiskais indekss ir 0,9 % un ierosinātā atalgojuma un pensiju korekcija Beļģijā un Luksemburgā ir 3,7 %, kas atbilst divu iepriekš minēto elementu summai. Visām priekšlikumā regulai minētajām summām tika piemērota korekcijas likme 3,7 % apmērā.

14 Apstrīdētajā regulā Komisijas priekšlikums ir pārņemts tikai daļēji.

15 Saskaņā ar apstrīdētās regulas preambulas pirmo apsvērumu, kurā pilnībā pārņemts formulējums no minētā priekšlikuma vienīgā apsvēruma, "lai garantētu, ka pārmaiņas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku pirktspējā notiek paralēli ar pārmaiņām dalībvalstu civildienesta ierēdņu pirktspējā, Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojums un pensijas būtu jākoriģē atbilstīgi 2009. gada izvērtējumam".

16 Apstrīdētās regulas preambulas otrajā apsvērumā, kuru pievienojusi Padome, ir norādīts, ka "Komisijas ierosinātais atalgojumu un pensiju koriģējums būtu jāgroza, ņemot vērā finanšu un ekonomisko krīzi un kā daļu no Savienības ekonomikas un sociālās politikas. Situācija būtu jāpārskata attiecīgā brīdī".

17 Apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. pantā ir norādītas jaunās atalgojuma summas, ko pieņēmusi Padome, piemērojot korekcijas likmi 1,85 % apmērā, un ar kurām tikušas aizstātas summas, ko bija ierosinājusi Komisija, piemērojot korekcijas likmi 3,7 % apmērā.

18 Saskaņā ar apstrīdētās regulas 18. pantu, kuram nav ekvivalenta Komisijas priekšlikumā:

"Šo regulu, ja nepieciešams, pārskata, un šajā nolūkā Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz priekšlikumu, lai grozītu šo regulu, par ko Padome lemj ar kvalificētu balsu vairākumu."

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

19 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto regulu, izņemot tās 1., 3. un 19. pantu, tomēr uzturot to spēkā, līdz Padome pieņem jaunu regulu, kurā būtu pareizi piemēroti Civildienesta noteikumu 64. un 65. pants un to XI pielikums, un

— piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepamatotu, un

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 26. februāra rīkojumu Parlamentam tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

22 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 4. maija rīkojumu Dānijas Karalistei, Vācijas Federatīvajai Republikai, Grieķijas Republikai, Lietuvas Republikai, Austrijas Republikai, Polijas Republikai un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei tika atļauts iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

23 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 30. jūnija rīkojumu *Union Syndicale Luxembourg* iesniegtais pieteikums par iestāšanos lietā tika noraidīts, pamatojoties uz to, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 40. panta otrās daļas otrajam teikumam *Union Syndicale Luxembourg* kā saskaņā ar Luksemburgas tiesībām dibinātai juridiskai personai nav tiesību iestāties šajā lietā.

24 Komisijas pieteikums par lietas izskatīšanu paātrinātā procesā tika noraidīts ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 26. februāra rīkojumu.

Par prasību

25 Savas prasības pamatojumam Komisija izvirza divus pamatus, kas saistīti ar Civildienesta noteikumu un to XI pielikuma neievērošanu, pirmkārt, apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. pantā un, otrkārt, minētās regulas 18. pantā.

Par pirmo pamatu, kas saistīts ar Civildienesta noteikumu 65. panta, kā arī Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. un 3. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

26 Pirmajā prasības pamatā Komisija norāda, ka Padome ir nepareizi veikusi dažādu Civildienesta noteikumos un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā paredzēto atalgojuma un pensiju summu korekciju, aizstājot summas, ko bija ierosinājusi Komisija, piemērojot korekcijas likmi 3,7 % apmērā, ar summām, kas aprēķinātas pēc likmes 1,85 % apmērā.

27 Korekcijas likme 1,85 % apmērā, kas precīzi atbilst pusei no Komisijas aprēķinātās likmes, nevarot izrietēt no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. un 3. pantā norādīto faktoru piemērošanas. Tā esot apstiprināta kā patvaļīgi noteikta summa, ņemot vērā vispārīgus apsvērumus saistībā ar ekonomisko situāciju apstrīdētās regulas pieņemšanas brīdī.

28 Taču ar Civildienesta noteikumu 65. pantā, kā arī to XI pielikuma 1. un 3. pantā noteikto procedūru esot ieviesta automātiskās korekcijas metode, kas neatstājot Padomei nekādu rīcības brīvību, izņemot, ja Padome apstrīd sniegtos skaitļus. Ikgadēja atalgojuma korekcija esot nevis leģislatīvs akts, bet tikai izpildes pasākums, kuram drīzāk esot administratīvs nekā normatīvs raksturs.

29 Jau no paša Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta teksta izrietot, ka Padomei šajā jomā ir vienīgi saistošā kompetence. Pretēji Padomes apgalvojumiem Civildienesta noteikumu 65. pantam nevarot dot priekšroku pār minēto 3. pantu, jo abiem šiem noteikumiem ir vienāds rangs tiesību normu hierarhijā. Turklāt Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantam nebūtu jēgas, ja ar šā pielikuma 3. pantu Padomei jau būtu piešķirta rīcības brīvība, kas ļautu ņemt vērā ne tikai minētajā 3. pantā noteiktos faktorus, bet arī faktorus, kas nav saistīti ar references laikposmu, tādus kā ekonomiskā vai finansiālā situācija regulas, ar ko koriģē atalgojumu, pieņemšanas brīdī.

30 To, ka Padomei, kad tā pieņem regulu par atalgojuma un pensiju korekciju, ir saistošā kompetence, tāpat apstiprinot 1973. gada 5. jūnija spriedums lietā 81/72 Komisija/Padome (*Recueil*, 575. lpp., 9. un 10. punkts), kā arī 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 59/81 Komisija/Padome (*Recueil*, 3329. lpp., 23.–25. punkts), kas taisīti saistībā ar agrākajām atalgojuma korekcijas metodes versijām, kurās bija paredzēts ne tik stingrs

un ne tik detalizēts juridiskais regulējums, kāds izriet no Civildienesta noteikumu XI pielikuma pašreizējās redakcijas.

31 Komisija uzsver, ka Civildienesta noteikumu XI pielikumā paredzētās korekcijas metodes automātiskums izriet no pašas Padomes gribas, jo tā Regulā Nr. 723/2004 ir apstiprinājusi Komisijas ierosināto metodi, lai panāktu zināmu stabilitāti vidējā termiņā un ņemot vērā vairākus faktorus, kas no Padomes viedokļa veido pretsvaru. Šajā ziņā Komisija norāda uz "īpašās nodevas", kas ietekmē Savienības maksājamo atalgojumu, ieviešanu un iemaksu pensiju programmā palielināšanu, — pasākumiem, kuru rezultātā tika samazināts algu pieaugums. Turklāt Komisija atgādina, ka Civildienesta noteikumu XI pielikumā paredzētās ikgadējās korekcijas metodes piemērošanas rezultātā varētu tikt iegūts gan negatīvs, gan pozitīvs rezultāts. Ņemot vērā šos aspektus, Padome, apstiprinot šo metodi, esot piekritusi, ka tai principā visu Civildienesta noteikumu XI pielikuma spēkā esamības laikposmu, proti, astoņu gadu laikā, ir pienākums ievērot šajā pielikumā paredzētos nosacījumus.

32 Komisija uzskata, ka Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pants ir vienīgā tiesību norma, kas ļauj ņemt vērā pēkšņu ekonomiskās un sociālās situācijas pasliktināšanos. Tomēr aplūkojamajā gadījumā šis pants neesot ticis piemērots.

33 Padomei nebūtu bijušas tiesības pārveidot Komisijas priekšlikumu, kas iesniegts, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantu, par priekšlikumu, kura juridiskais pamats būtu minētais 10. pants, kurš Komisijai piešķir plašu rīcības brīvību attiecībā uz jautājumu, vai priekšlikums atbilstoši minētajam pantam ir vajadzīgs. Turklāt Padome neesot adresējusi Komisijai formālu aicinājumu iesniegt priekšlikumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu. Turklāt pat šāds Komisijas priekšlikums varētu attiekties tikai uz Civildienesta noteikumu grozījumiem nākotnē un nevarētu atbrīvot Padomi, kura bija saistošās kompetences

situācijā, no tās pienākuma īstenot minētā pielikuma 3. panta 1. punktā paredzēto kompetenci pirms 2009. gada beigām koriģēt atalgojumu un pensijas, korekciju piemērojot laikposmam no 2009. gada 1. jūlija.

34 Turklāt, ņemot vērā, ka Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantā ir norāde uz EKL 283. pantu, kas tagad ir LESD 336. pants, pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā grozījumus atalgojuma korekcijas metodē varot veikt tikai Parlaments un Padome, rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Apgalvotā steidzamība nevarot ļaut Padomei atkāpties no šīm prasībām. Neparedzot Regulā Nr. 723/2004 iespēju veikt vismaz pagaidu pasākumus, Padome esot apzināti akceptējusi izņēmuma klauzulas piemērošanas "lēnumu".

35 Visbeidzot, Komisija uzsver, ka aizkavējums attiecībā uz jebkādu — gan pozitīvu, gan negatīvu — finansiāla rakstura izmaiņu ņemšanu vērā esot raksturīgs Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā paredzētajai metodei. Tādējādi ekonomiskā krīze tikšot ņemta vērā 2010. finanšu gadā tiktāl, ciktāl references dalībvalstis laikposmā no 2009. gada jūlija līdz 2010. gada jūnijam atspoguļos šīs krīzes sekas to attiecīgā valsts civildienesta ierēdņu atalgojuma līmenī. Līdz ar to minētā pielikuma 10. panta piemērošana esot domāta tikai patiešām ārkārtējām un neparedzētajām situācijām.

36 Tomēr, lai novērstu jebkādu pārtrauktību atalgojuma un pensiju sistēmā, Komisija lūdz Tiesu izmantot LESD 264. panta otro daļu tādējādi, ka atceltās tiesību normas paliek spēkā līdz brīdim, kad Padome, izpildot spriedumu, kas tiks pasludināts [šajā

lietā], atbilstoši Komisijas priekšlikumam pieņems jaunu regulu, kura būs piemērojama no 2009. gada 1. jūlija.

37 Parlaments atbalsta visus Komisijas izvirzītos pamatus un prasījumus. Cita starpā tas uzsver, ka, pieņemot Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantu, Padome ir iepriekš noteikusi savas kompetences izmantošanas kārtību atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. pantam un līdz ar to lēmums par ikgadējo atalgojuma un pensiju korekciju ir tikai un vienīgi minētajā XI pielikumā paredzēto normu un kritēriju piemērošana. Civildienesta noteikumu 65. panta 3. punkts tātad esot jāinterpretē tādējādi, ka ar to Padomei ir piešķirta tikai izpildes kompetence attiecībā uz šo ikgadējo korekciju. Lai izmantotu Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu, iepriekš esot jābūt Komisijas iniciatīvai un esot jāpiemēro parastā likumdošanas procedūra saskaņā ar LESD 336. pantu. Taču aplūkojamajā gadījumā minētā procedūra neesot tikusi piemērota.

38 Savukārt Padome uzskata, ka, ņemot vērā Civildienesta noteikumu 65. panta un to XI pielikuma formulējumu un vispārējo struktūru, tai joprojām ir rīcības brīvība attiecībā uz ikgadējo atalgojuma un pensiju korekciju, lai gan tā neapstrīd, ka Komisijas iesniegtais ikgadējās korekcijas aprēķins ir veikts pareizi saskaņā ar minētā XI pielikuma 1. pantu. Pamatojoties uz minētajā 65. panta 1. punktā izmantoto vārdu "īpašu", Padome norāda, ka Civildienesta noteikumu XI pielikumā ir noteikta piemērošanas kārtība dažiem kritērijiem, kas tai ir jāņem vērā, izskatot atalgojuma un pensiju līmeni, taču šis pielikums neliedz tai iespēju ņemt vērā citus kritērijus.

39 Pat ja, pieņemot Civildienesta noteikumu XI pielikumu, Padome ir piekritusi, ka tai principā šā pielikuma spēkā esamības laikā ir pienākums ievērot tajā paredzētos nosacījumus, Padome neesot atteikusies no jebkādas rīcības brīvības ikgadējas atalgojuma

un pensiju korekcijas noteikšanā. Tā neesot ne svītrojusi Civildienesta noteikumu 65. pantu, to aizstājot ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta normām, ne arī pilnībā deleģējusi Komisijai savas lēmuma pieņemšanas pilnvaras šajā jomā. Komisijas aizstāvētā Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta interpretācija, saskaņā ar kuru ar šo pantu ir ieviesta automātiska rakstura procedūra, liegtu Civildienesta noteikumu 65. pantam jebkādu lietderīgo iedarbību. Šajā ziņā neesot nozīmes tam, vai Padomes lēmums par ikgadējo atalgojuma un pensiju korekciju ir leģislatīvs akts vai izpildes akts.

40 Turklāt Tiesa savā iepriekš minētajā 1982. gada 6. oktobra spriedumā lietā Komisija/Padome (32. punkts) un Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesa 1995. gada 7. decembra spriedumā apvienotajās lietās T-544/93 un T-566/93 *Abello* u.c./Komisija (*Recueil FP*, I-A-271. un II-815. lpp., 53. punkts), 2000. gada 8. novembra spriedumā lietā T-158/98 *Bareyt* u.c./Komisija (*Recueil FP*, I-A-235. un II-1085. lpp., 57. punkts), kā arī 2002. gada 25. septembra spriedumā apvienotajās lietās T-201/00 un T-384/00 *Ajour* u.c./Komisija (*Recueil FP*, I-A-167. un II-885. lpp., 47. punkts) ir konstatējušas, ka ikgadējās atalgojuma un pensiju korekcijas jautājumos Padomei ir noteikta rīcības brīvība.

41 Katrā ziņā Padomei esot šāda rīcības brīvība gadījumā, ja notiek īpaši smaga ekonomiska krīze, tāda kā tā, kas iestājusies kopš 2008. gada beigām, kuras iestāšanos un mērogu neviens nevarēja paredzēt Regulas Nr. 723/2004 pieņemšanas brīdī. Nebūtu pieņemams, ja atbildīgais likumdevējs pilnībā atņemtu sev elastīgumu, kāds ir nepieciešams smagas ekonomiskās un sociālās krīzes gadījumā.

42 Šī rīcības brīvība, kas balstīta uz Civildienesta noteikumu 65. pantu, pastāvot neatkarīgi no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta. Ir tiesa, ka ar šā pēdējā minētā panta piemērošanu var sasniegt līdzīgu rezultātu. Tomēr, lai piemērotu

šo 10. pantu, esot jāizmanto sarežģītāka par Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā ikgadējai atalgojuma un pensiju korekcijai noteikto procedūru, un tas uzsverot, ka ne minētā 10. panta mērķis, ne tā sekas nav piedāvāt aizstājēju Padomes rīcības brīvībai, kas izriet no Civildienesta noteikumu 65. panta. Šajā kontekstā Padome apgalvo, ka pat LESD 336. pantā paredzētās parastās likumdošanas procedūras ietvaros tā var atbilstoši LESD 294. panta 9. punktam ar vienprātīgu lēmumu grozīt Komisijas priekšlikumu, pat ja Komisija par grozījumiem ir sniegusi negatīvu atzinumu.

43 Turklāt to aktu mērķis, kas var tikt pieņemti, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 65. pantu un to XI pielikuma 1. un 3. pantu, un to aktu mērķis, kas var tikt pieņemti, pamatojoties uz minētā XI pielikuma 10. pantu, esot tikai daļēji identiski. Šim 10. pantam esot daudz plašāka piemērojamība nekā citām normām, jo tas ļaujot ne tikai pielāgot atalgojuma un pensiju korekciju, kas izriet no metodes "mehāniskās" piemērošanas, bet arī apturēt metodes piemērošanu, to grozīt vai to atcelt ar leģislatīvu aktu. Tiesību jomā bieži vien juridiskie pamati daļēji pārklājas.

44 Apstrīdētajā regulā paredzētā atalgojuma un pensiju paaugstinājuma par 1,85 % mērķis esot saglabāt Savienības ierēdņu pirktspēju, kompensējot sekas, kas izriet no Briselē konstatētās inflācijas (0,9 %), ierēdņu iemaksu pensiju programmā palielināšanas (0,4 %) un īpašās iemaksas paaugstinājuma (0,43 %). Ja Savienības ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem to atalgojuma un pensiju paaugstinājums būtu piešķirts lielākā apmērā, nekā ticis piešķirts, tas attiecībā uz Savienību izraisītu tikai neizpratni tās pilsoņu vidū. Šis paaugstinājums turklāt veidotu papildu slodzi dalībvalstu budžetiem, kas papildinātu slodzi, kura radusies saistībā ar [valsts] iejaukšanās pasākumiem, kas bija nepieciešami ekonomiskās krīzes dēļ. Ņemot vērā saistībā ar ekonomisko krīzi

dalībvalstu veiktos pasākumus attiecībā uz to valsts ierēdņiem, nebūtu pietiekami gaidīt, kamēr šie pasākumi ietekmēs līmeni, kādā tiks veikta nākamā ikgadējā Savienības ierēdņu atalgojuma korekcija 2010. gada beigās.

45 Saistībā ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu Padome vispirms apstrīd apgalvojumu, saskaņā ar kuru šis pants attiecas tikai uz iespējamu ikgadējas atalgojuma un pensiju korekcijas "normālās" metodes aizstāšanu ar kādu citu metodi, kas būtu piemērojama tikai nākotnē, tādējādi, ka šo 10. pantu nevar piemērot, īstenojot šo "normālo" metodi. It īpaši apstāklis, ka minētā 10. panta virsraksts ir "Izņēmuma klauzula", liecinot, ka tas ļauj pielāgot ikgadējo korekciju ekonomiskās un sociālās situācijas būtiskas un pēkšņas pasliktināšanās gadījumā, tajā pašā laikā negrozot "normālo" metodi nākotnei.

46 Aplūkojamajā lietā esot iestājušies Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta piemērošanas materiālie nosacījumi. References laikposmā Savienība esot sastapusies ar īpaši smagu ekonomisko krīzi, ko bija izraisījusi finanšu krīze. Šīs krīzes sekas esot parādījušās kopš 2008. gada otrā pusgada un esot bijušas īpaši smagas 2009. gada sākumā. Tomēr šīs sekas neesot ņemtas vērā Komisijas priekšlikumā.

47 Neraugoties uz savu pienākumu rīkoties pēc savas iniciatīvas, ja ir pazīmes, kas liecina par būtisku un pēkšņu ekonomiskās un sociālās situācijas pasliktināšanos, un attiecīgā gadījumā savlaicīgi iesniegt atbilstošu priekšlikumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu, Komisija minēto pantu neesot izmantojusi. Apspriežu laikā Padomes sagatavošanas instancēs pirms apstrīdētās regulas pieņemšanas iespēja izmantot minēto 10. pantu esot tikusi minēta. Tomēr Komisija

divās sanāksmēs, kas tika rīkotas 2009. gada novembra beigās un tā paša gada decembra sākumā, esot norādījusi, ka tā neiesniegs priekšlikumu ar šo juridisko pamatu.

48 Padome apgalvo, ka, tā kā Komisija nebija iesniegusi priekšlikumu uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta pamata, Padome minēto pantu neesot varējusi izmantot. Līdz ar to Padomei neesot bijis citas iespējas kā tikai izmantot rīcības brīvību, kas tai ir saskaņā ar Civildienesta noteikumu 65. pantu, lai pieņemtu apstrīdēto regulu noteiktajā termiņā. Tiesa esot vairākkārt atzinusi, ka "ārkārtējas un neparedzētas situācijas" var būt pamats *ad hoc* risinājumiem, lai ļautu Savienībai rīkoties un pildīt savus pienākumus, un tas noteikti atbilstot situācijai aplūkojamajā lietā. Katrā ziņā, pat ja Komisija 2009. gada decembrī būtu iesniegusi priekšlikumu atbilstoši Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantam, nebūtu iespējams apstiprināt šādu priekšlikumu līdz gada beigām, ņemot vērā šajā pantā paredzētās procedūras sarežģītību.

49 Lai gan Dānijas, Vācijas, Lietuvas, Polijas un Apvienotās Karalistes valdības piekrīt Padomes iesniegtajiem pamatiem un prasījumiem, tās sniedz dažādus precizējumus.

50 Piemēram, no Civildienesta noteikumu 65. panta un to XI pielikuma 10. panta formulējuma, kā arī no Tiesas un Vispārējās tiesas judikatūras izrietot, ka Padomei ir noteikta rīcības brīvība attiecībā uz ikgadējām atalgojuma un pensiju korekcijām, tostarp attiecībā uz apstākļiem, kādi jāņem vērā šīs korekcijas ietvaros. It īpaši Civildienesta noteikumu 65. pantā un to XI pielikumā neesot izsmeļoši izklāstīti, pirmkārt, faktori, kurus Padome varētu pamatoti ņemt vērā, un, otrkārt, faktori, kuri Padomei ir jāpiemēro.

51 Saskaņā ar Savienības institucionālā līdzsvara principu Padome neesot tikai kāds Komisijas "izpildes orgāns". Principā Padomei neesot pienākuma pieņemt bez grozījumiem Komisijas iesniegtu priekšlikumu leģislatīvam aktam, bet tā ar vienprātīgu lēmumu var izdarīt tajā grozījumus ar Parlamenta piedalīšanos vai bez tās — atkarībā no procedūras veida. Tai tikai neesot jāatkāpjas no priekšlikuma priekšmeta un mērķa, bet šis pienākums aplūkojamajā lietā esot izpildīts. Turklāt, pat ja Komisijai tiek nodotas īstenošanas pilnvaras, Padomei daudzos gadījumos esot iespēja likt šķērsli Komisijas ierosinātajam leģislatīvajam aktam. No Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta teksta skaidri neizrietot, ka ar to Padomei būtu piešķirtas tikai pilnvaras "apliecināt" Komisijas priekšlikumu.

52 Komisijas sniegtā Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta interpretācija varot pilnībā bloķēt šīs izņēmuma klauzulas piemērojamību un tādējādi liegt šai normai jebkādu lietderīgu iedarbību.

Tiesas vērtējums

53 Saistībā ar pirmo pamatu, kurā norādīts, ka ar apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. pantu tiekot pārkāpts Civildienesta noteikumu 65. pants, kā arī to XI pielikuma 1. un 3. pants, rodas jautājums, vai un, attiecīgā gadījumā, cik lielā mērā Padomei ir rīcības brīvība, kas tai ļautu atkāpties no Komisijas priekšlikuma par Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku ikgadēju atalgojuma un pensiju korekciju, atsaucoties uz smagu ekonomisko krīzi, tajā pašā laikā neapstrīdot skaitļu, ko Komisija norādījusi savā

priekšlikumā korekcijai, atbilstību Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. un 3. pantā paredzētajām prasībām.

54 Ar Civildienesta noteikumu 65. pantu ir noteikta pamata norma attiecībā uz Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojuma ikgadējo pārskatīšanu un iespējamo korekciju, kas atbilstoši Civildienesta noteikumu 82. panta 2. punktam ir piemērojama arī pensijām. Minētā 65. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Padome katru gadu pārskata Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojumu. Šīs pārskatīšanas laikā Padome apsver, vai Savienības ekonomikas un sociālās politikas ietvaros atalgojums būtu jākoriģē. Īpaša uzmanība tiek pievērsta iespējamajam algu palielinājumam valsts dienestā un darbā pieņemšanas vajadzībām.

55 No Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka ar šo normu Padomei ir piešķirta rīcības brīvība ikgadējās atalgojuma līmeņa pārskatīšanas ietvaros (šajā ziņā skat. iepriekš minēto 1973. gada 5. jūnija spriedumu lietā Komisija/Padome, 7. un 11. punkts, kā arī iepriekš minēto 1982. gada 6. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 20.–22. un 32. punkts).

56 Tomēr saskaņā ar Civildienesta noteikumu 65.a pantu minētā 65. panta piemērošanas noteikumi ir paredzēti Civildienesta noteikumu XI pielikumā.

57 Minētā pielikuma 3. panta, kas attiecas uz "ikgadējās atalgojuma un pensiju korekcijas kārtību", 1. punktā ir noteikts, ka Padome, saskaņā ar Komisijas priekšlikumu un pamatojoties uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1. iedaļā noteiktajiem kritērijiem, pirms katra gada beigām pieņem lēmumu par atalgojuma un pensiju korekciju,

kas piemērojama no 1. jūlija. Saskaņā ar minētā 3. panta 2. punktu korekcijas lielumu iegūst, reizinot Briseles starptautisko indeksu ar specifisko rādītāju, un korekciju izsaka neto vērtībās kā procentu rādītāju, kas vienāds visiem. Visbeidzot, Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. panta 3. punktā ir paredzēts, ka šādi noteiktu korekcijas lielumu saskaņā ar turpmāk izklāstīto metodi iestrādā noteiktās Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības normās norādītajās pamatalgu tabulās.

58 No tā izriet, ka, ņemot vērā iepriekšējā punktā norādīto normu formulējumu un struktūru, Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā ir izsmeļoši uzskaitīti kritēriji, kas reglamentē ikgadējo atalgojuma līmeņa korekciju.

59 Lai noteiktu, vai atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. pantam Padome šajā kontekstā tomēr var ņemt vērā citus apstākļus, tostarp smagas ekonomiskās krīzes iestāšanos, ir jāaplūko attiecības starp šīm divām normām.

— Par attiecībām starp Civildienesta noteikumu 65. pantu un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantu

60 Šajā sakarā ir jāatgādina, pirmkārt, ka atbilstoši Civildienesta noteikumu 65.a pantam to XI pielikuma uzdevums ir paredzēt Civildienesta noteikumu 64. un 65. panta piemērošanas noteikumus.

61 Otrkārt, ir jāņem vērā, ka minētajam pielikumam, tostarp tā 3. pantam, ir tāds pats juridiskais spēks kā Civildienesta noteikumu pantiem un tātad — Civildienesta noteikumu 65. pantam. Tā kā gan Civildienesta noteikumu 65. pants, gan to XI pielikums ir viena reglamentējoša tiesību akta daļas, tiem līdz ar to ir vienāds rangs tiesību normu hierarhijā.

62 Gan Civildienesta noteikumi, gan visi tajos izdarītie grozījumi, tostarp XI pielikuma iekļaušana, ir pieņemti regulas formā, t.i., ar tiesību aktu, kas saskaņā ar LESD 288. panta otro daļu uzliek saistības kopumā. Tiesa saistībā ar kādu Civildienesta noteikumu VIII pielikuma normu jau ir nospriedusi, ka ar Regulu Nr. 259/68 apstiprinātajiem Civildienesta noteikumiem piemīt visas EEK līguma 189. panta otrajā daļā (kas tagad atbilst LESD 288. panta otrajai daļai) paredzētās pazīmes un tie uzliek saistības kopumā (skat. 1981. gada 20. oktobra spriedumu lietā 137/80 Komisija/Beļģija, *Recueil*, 2393. lpp., 7. punkts).

63 Treškārt, no Civildienesta noteikumu XI pielikuma veidošanās viedokļa šā pielikuma pašlaik spēkā esošā redakcija ir ilgstošas attīstības, kas sākusies 1972. gadā, rezultāts. Šo attīstību raksturo aizvien precīzāks un saistošāks ikgadējās atalgojuma korekcijas metodes regulējums gan izmantotā tiesību akta formas, gan tā satura ziņā.

64 Kā izriet no iepriekš minētā 1973. gada 5. jūnija sprieduma lietā Komisija/Padome (3. un 4. punkts), 1975. gada 26. jūnija sprieduma lietā 70/74 Komisija/Padome (*Recueil*, 795. lpp., 7. punkts), kā arī iepriekš minētā 1982. gada 6. oktobra sprieduma lietā Komisija/Padome (8. punkts), vispirms Padome 1972. gadā nolēma eksperimentālā kārtā trīs gadu laikā piemērot atalgojuma korekcijas sistēmu, kurā bija izmantojami divi paredzētie rādītāji, tajā pašā laikā izvairoties no šo divu izraudzīto rādītāju vidējās aritmētiskās vērtības automātiskas piemērošanas. Ņemot vērā šo pieeju, Tiesa ir nospriedusi, ka ar minēto lēmumu Padome, rīkojoties to pilnvaru ietvaros, kas tai

attiecībā uz personāla atalgojumu piešķirtas ar Civildienesta noteikumu 65. pantu, ir uzņēmusies pienākumus, kas tai ir saistoši visu tās noteikto laikposmu (skat. iepriekš minēto 1973. gada 5. jūnija spriedumu lietā Komisija/Padome, 8. un 9. punkts; iepriekš minēto 1975. gada 26. jūnija spriedumu lietā Komisija/Padome, 20.–22. punkts, kā arī iepriekš minēto 1982. gada 6. oktobra spriedumu lietā Komisija/Padome, 8. punkts).

65 Kā izriet no iepriekš minētā 1982. gada 6. oktobra sprieduma lietā Komisija/Padome (9.–13. punkts), 1976. gadā Padome apstiprināja jaunu atalgojuma korekcijas metodi. Vēlāk ar Padomes 1981. gada 15. decembra Lēmumu 81/1061/Euratom, EOTK, EEK par grozījumiem Kopienu ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojuma korekcijas metodē (OV L 386, 6. lpp.) desmit gadu laikposmam tika noteikta cita atalgojuma korekcijas metode.

66 Visbeidzot, ar Padomes 1991. gada 19. decembra Regulu (EOTK, EEK, Euratom) Nr. 3830/91 par grozījumiem Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumos un šo Kopienu pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā saistībā ar atalgojuma korekcijas kārtību (OV L 361, 1. lpp.) Padome attiecībā uz laikposmu no 1991. gada 1. jūlija līdz 2001. gada 30. jūnijam iestrādāja atalgojuma korekcijas metodi pašos Civildienesta noteikumos un tos papildināja ar XI pielikumu. Civildienesta noteikumu XI pielikuma redakcijā, kas izriet no Regulas Nr. 3830/91, spēkā esamības termiņš ir ticis pagarināts divas reizes — attiecīgi 2000. gada decembrī un 2003. gada decembrī —, iekams ar Regulu Nr. 723/2004 netika pieņemta šā pielikuma pašreizējā redakcija astoņu gadu laikposmam.

67 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ir jāsecina, ka, lai gan Padome nav grozījusi Civildienesta noteikumu 65. panta redakciju, tā, apstiprinot Civildienesta noteikumu XI pielikumu, ir pieņēmusi normas, kuru mērķis ir īstenot šo pantu. Minētajā

pantā ietvertās vispārīgās vadlīnijas ir precizētas Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā, ar kuru Padome noteiktam skaitam gadu ir noteikusi konkrētu Civildienesta noteikumu 65. pantā paredzētās procedūras norises kārtību, it īpaši kritērijus, kas izsmeļoši reglamentē ikgadējo atalgojuma korekciju.

68 Šie ietvari, kas ierobežo no Civildienesta noteikumu 65. panta izrietošo Padomes rīcības brīvību, ir attaisnoti cita starpā ar mērķiem nodrošināt zināmu stabilitāti vidējā termiņā un izvairīties no diskusijām un pastāvīgām problēmām, it īpaši starp organizācijām, kas pārstāv personālu, un ieinteresētajām iestādēm, par to, cik lielā mērā korekcija ir attaisnota vai nepieciešama (šajā ziņā skat. iepriekš minēto 1973. gada 5. jūnija spriedumu lietā Komisija/Padome, 2. punkts). Šajā ziņā Lēmuma 81/1061 preambulas pirmajā apsvērumā, kā arī Regulas Nr. 3830/91 preambulas otrajā un trešajā apsvērumā jau ir norādīts, ka minētie Padomes rīcības brīvības ietvari ir paredzēti, lai uzturētu harmoniskas attiecības starp Eiropas iestādēm un to ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem.

69 Taču, lai minētie mērķi varētu tikt sasniegti, Padomei ir jāievēro Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā noteiktie kritēriji.

70 Turklāt šajā 3. pantā paredzētais korekcijas mehānisms ir galvenokārt balstīts uz ideju, ka izmaiņas atalgojumā Savienības līmenī tiek saskaņotas — lai gan ar noteiktu aizkavējumu — ar izmaiņām, kas notikušas laikposmā no iepriekšējā gada jūlija līdz tekošā gada jūlijam references dalībvalstīs un kas pašas par sevi atspoguļo lēmumus, ko pieņēmušas šo dalībvalstu iestādes attiecībā uz ierēdņu atalgojumu, ņemot vērā ekonomisko situāciju, kas bijusi raksturīga minētajam laikposmam. Turklāt minētajā

3. pantā noteikto kritēriju piemērošanas rezultāts var būt gan negatīvs, gan pozitīvs, kā tas cita starpā izriet no minētā panta 6. punkta.

71 No tā ir secināms, ka, pieņemot Civildienesta noteikumu XI pielikumu, Padome ar vienpusēju lēmumu ir uzņēmusies pienākumu šā pielikuma spēkā esamības laikā ievērot kritērijus, kas ir izsmeļoši uzskaitīti minētā pielikuma 3. pantā, tad, kad tā izmanto savu no Civildienesta noteikumu 65. panta izrietošo rīcības brīvību. Pamatojums, ko sniegusi Tiesa iepriekš minētajā 1973. gada 5. jūnija spriedumā lietā Komisija/Padome (9. punkts) un iepriekš minētajā 1975. gada 26. jūnija spriedumā lietā Komisija/Padome (20.–22. punkts), ir *mutatis mutandis* piemērojams regulai, ar ko izveidots Civildienesta noteikumu XI pielikums, kuru Padome pieņēmusi atbilstoši Civildienesta noteikumu 65.a pantam. Šajos apstākļos Padome minētā 3. panta kontekstā nevar atsaukties uz rīcības brīvību, kas pārsniedz šajā pēdējā pantā noteiktos kritērijus.

72 Tātad Padomei, veicot ikgadējo atalgojuma līmeņa pārskatīšanu, nebija tiesību balstīties uz ar Civildienesta noteikumu 65. pantu piešķirto rīcības brīvību, lai atkāptos no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā paredzētās metodes un ņemtu vērā citus kritērijus, kas nav paredzēti pēdējā minētajā pantā.

— Par iespēju ņemt vērā smago ekonomisko krīzi

73 Saistībā ar Padomes un dalībvalstu, kas iestājušās lietā, minēto iespēju ikgadējās atalgojuma pārskatīšanas ietvaros ņemt vērā smago ekonomisko krīzi ir jāatgādina, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu "ja no Komisijas sniegtajiem objektīvajiem datiem izriet, ka Kopienā ir būtiski un pēkšņi pasliktinājusies

ekonomiskā un sociālā situācija, Komisija iesniedz atbilstošus priekšlikumus, par kuriem Padome pieņem lēmumu saskaņā ar EK līguma 283. pantā noteikto procedūru".

74 Šis pants ārkārtējā situācijā ļauj *ad hoc* kārtā atkāpties no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3. pantā paredzētās metodes, tomēr to negrozot un neatceļot attiecībā uz nākamajiem gadiem. Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pants atrodas šā pielikuma 5. nodaļā ar virsrakstu "Izņēmuma klauzula". Savukārt Civildienesta noteikumu XI pielikuma noteikumu grozīšana ir reglamentēta ar minētā pielikuma 7. nodaļu ar virsrakstu "Nobeiguma noteikumi un atkārtotas izskatīšanas [pārskatīšanas] klauzula", kurā ir tikai viens pants, t.i., 15. pants. Šajā 15. pantā ir paredzēts, pirmkārt, XI pielikuma noteikumu spēkā esamības ilgums un, otrkārt, normas par šo noteikumu pārskatīšanu ceturtā gada beigās, it īpaši ņemot vērā šo noteikumu ietekmi uz budžetu. Tajā ir minēta arī iespēja grozīt šo pielikumu saskaņā ar EKL 283. pantā paredzēto procedūru.

75 Turklāt atbilstoši Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta tekstam tā mērķis ir ļaut iestādēm reaģēt uz tādiem pēkšņiem notikumiem, kas drīzāk prasa *ad hoc* reakciju, nevis pilnīgu atalgojuma "normālās" korekcijas metodes mainīšanu. Visbeidzot, kā to norādījusi Komisija savā 1994. gada 27. jūnija ziņojumā par izņēmuma klauzulas piemērojamību (SEC(94) 1027, galīgā redakcija, II.3. punkts, 5. un 6. lpp.), šī klauzula ļauj ņemt vērā sekas, kas rodas saistībā ar tādu ekonomiskās un sociālās situācijas pasliktināšanos, kas ir gan būtiska, gan pēkšņa, kad ierēdņu atalgojums nevar tikt koriģēts pietiekami ātri, izmantojot "normālo metodi".

76 Līdz ar to Civildienesta noteikumu XI pielikumā ir paredzēta īpaša procedūra atalgojuma korekcijai smagas ekonomiskas krīzes gadījumā.

77 Lai neliegtu Civildienesta noteikumu XI pielikumam, tostarp tā 3. un 10. pantam, tā saistošu iedarbību (skat. pēc analoģijas iepriekš minēto 1973. gada 5. jūnija spriedumu lietā Komisija/Padome, 13. punkts) un ņemot vērā, ka šajā pielikumā nav citu normu, kas reglamentētu jautājumu par iespējamu ekonomiskās krīzes ietekmi uz atalgojuma korekciju, ir jāsecina, ka minētā pielikuma spēkā esamības laikā tā 10. pantā paredzētā procedūra ir vienīgā iespēja ņemt vērā ekonomisko krīzi atalgojuma korekcijas ietvaros un līdz ar to nepiemērot minētā pielikuma 3. panta 2. punktā noteiktos kritērijus.

78 Šo secinājumu nevar atspēkot apstāklis, ka Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta piemērošana ir atkarīga no Komisijas priekšlikuma. Cita starpā no LES 17. panta 2. punkta izriet, ka tas atbilst institucionālajam līdzsvaram, kas paredzēts Līgumos, ar kuriem Komisijai principā ir piešķirtas monopola tiesības iesniegt priekšlikumus likumdošanas procedūrās.

79 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu ekonomiskās un sociālās situācijas būtiskas un pēkšņas pasliktināšanās gadījumā Komisija "iesniedz" atbilstošus priekšlikumus. Ņemot vērā nepārprotamo šā panta formulējumu, nevar uzskatīt, ka ar minēto pantu Komisijai piešķirto pilnvaru īstenošana ir tikai iespēja, kas atvēlēta šai iestādei.

80 Turklāt Komisijai ir jāievēro iestāžu savstarpējās lojālās sadarbības pienākums, kas atzīts judikatūrā (tostarp skat. 1988. gada 27. septembra spriedumu lietā 204/86 Grieķija/Padome, *Recueil*, 5323. lpp., 16. punkts, un 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-29/99 Komisija/Padome, *Recueil*, I-11221. lpp., 69. punkts) un — kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā — skaidri atspoguļots LES 13. panta 2. punkta otrajā teikumā. Visbeidzot, no LESD 241. panta izriet, ka Padome var lūgt, lai Komisija veic tādu izpēti, kādu Padome uzskata par vēlamu kopīgo mērķu sasniegšanai, un iesniedz Padomei attiecīgus priekšlikumus. Tomēr atšķirībā no situācijas 1994. gadā (skat. Komisijas 1994. gada 27. jūnija ziņojumu SEC(94) 1027, galīgā redakcija, I punkts, 3. lpp.) Padome pirms apstrīdētās regulas pieņemšanas nebija adresējusi Komisijai nekādu formālu lūgumu, aicinot to izpildīt savus no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. panta izrietošos pienākumus.

81 Apstāklis, ka Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantā paredzētā procedūra ir sarežģītāka nekā procedūra, kas noteikta šā pielikuma 3. pantā, tostarp — kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā — saistībā ar Parlamenta piedalīšanos, nevar atbrīvot Padomi no pienākuma ievērot minētajā pielikumā paredzētās normas. Šajā sakarā ir jānorāda, ka Padome pati ir atzinusi, ka pat sarežģītas procedūras, kurās ir iesaistītas vairākas iestādes, var tikt pabeigtas īsākā laikā, ja pastāv politiskā griba ātri sasniegt attiecīgu rezultātu. Šī iespēja cita starpā izriet no līdzekļiem, ar kuriem var paātrināt procedūras norisi Parlamentā un kas paredzēti LESD 229. panta otrajā daļā, kā arī Eiropas Parlamenta Reglamenta 134. panta 4. punkta otrajā daļā un 142. un 144. pantā.

82 Turklāt saistībā ar situāciju apstrīdētās regulas pieņemšanas laikā ir jāatgādina, ka atbilstoši Padomes argumentiem ekonomiskās krīzes sekas bija parādījušās jau references laikposmā, kas beidzās 2009. gada jūlijā. Tādējādi Padomei bija iespēja rīkoties

jau 2009. gada vasarā, lai tiktu iesniegts priekšlikums, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantu.

83 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Padomei nav rīcības brīvības, kas tai ļautu, neizmantojot Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantā paredzēto procedūru, ekonomiskās krīzes dēļ pieņemt lēmumu un noteikt — kā tā to darījusi apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. pantā — atalgojuma korekciju, kas atšķiras no korekcijas, ko ierosinājusi Komisija, pamatojoties tikai uz minētā pielikuma 3. pantu.

84 Līdz ar to apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. pants ir jāatceļ.

Par otro pamatu, kas saistīts ar Civildienesta noteikumu 65. panta un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3.–7. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

85 Savā otrajā pamatā Komisija norāda, ka ar apstrīdētās regulas 18. pantu tiek pārkāpts Civildienesta noteikumu 65. pants un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3.–7. pants, jo ar to ir izveidots jauns juridiskais pamats, kas ļauj pārskatīt apstrīdēto regulu, un tātad iespēja veikt atalgojuma starpposma korekciju.

86 Civildienesta noteikumu 65. pantā esot noteikts tikai viens ikgadējs termiņš atalgojuma korekcijai. Civildienesta noteikumu XI pielikuma 4.–7. pantā paredzētajai starpposma atalgojuma korekcijas iespējai pastāvot priekšnosacījums, ka laikposmā no jūnija līdz decembrim notiek būtiskas izmaiņas dzīves dārdzībā un ka turklāt Komisija iesniedz priekšlikumu. Tomēr Padome neesot aicinājusi Komisiju iesniegt šādu priekšlikumu, un katrā ziņā Komisija to neesot iesniegusi. Tāpat Padomei neesot bijušas tiesības vienai pašai atkāpties no Civildienesta noteikumu XI pielikuma 10. pantā ietvertajām procesuālajām prasībām, tostarp attiecībā uz Komisijas priekšlikuma iesniegšanas un Parlamenta piedalīšanās likumdošanas procedūrā nepieciešamību.

87 Katrā ziņā apstrīdētās regulas 2. un 4.–17. panta atcelšanas gadījumā šīs regulas 18. pantā ietvertajai pārskatīšanas klauzulai zūdot priekšmets.

88 Parlaments piebilst, ka LESD 290. pants neļauj Padomei paredzēt tikai sev pilnvaras izpildes tiesību aktā un ka Civildienesta noteikumu 64. un 65. pantā, kā arī to XI pielikumā nav nekāda juridiska pamata šādai pārskatīšanas klauzulai.

89 Padome norāda, ka otrais prasības pamats ir saistīts ar pirmo pamatu un ar Komisijas apgalvojumu, ka, pieņemot Civildienesta noteikumu XI pielikumu, Padome esot pilnībā atteikusies no rīcības brīvības. Apstrīdētās regulas 18. pants nevarot būt pretrunā Civildienesta noteikumu XI pielikuma 4.–7. pantam, jo minētie panti neattiecoties uz vienu un to pašu gadījumu. Minētajā 18. pantā esot paredzēta iespēja pēc Komisijas priekšlikuma pārskatīt apstrīdētajā regulā noteikto atalgojuma un pensiju korekcijas likmi, ņemot vērā ekonomiskās un finanšu krīzes attīstību un izmaiņas Savienības

ekonomikas un sociālajā politikā, piemērojot Civildienesta noteikumos skaidri paredzēto elastīgumu.

Tiesas vērtējums

90 Otrajā Komisijas izvirzītajā prasības pamatā ir norādīts, ka ar apstrīdētās regulas 18. pantu, kurā ir paredzēta iespēja pārskatīt apstrīdēto regulu, tiek pārkāpts Civildienesta noteikumu 65. pants un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3.–7. pants. Šāda iespēja nebija paredzēta Komisijas priekšlikumā.

91 Attiecībā uz atalgojuma līmeni Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punktā ir paredzēta tikai tā ikgadēja pārskatīšana. Savukārt attiecībā uz korekcijas koeficientiem ar minētā panta 2. punktu ir ļauts veikt šo koeficientu starpposma korekcijas pasākumus, ja būtiski mainās dzīves dārdzība. Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1.–3. pantā ir precizēta atalgojuma līmeņa ikgadējās pārskatīšanas kārtība, bet minētā pielikuma 4.–7. pantā ir paredzētas detalizētākas normas korekcijas koeficientu starpposma koriģēšanai.

92 Nevienā no minētajām normām nav paredzēta iespēja ikgadējās atalgojuma līmeņa pārskatīšanas ietvaros pieņemt jaunas normas, kas ļautu pārskatīt šo līmeni, vai koriģēt atalgojumu ārpus ikgadējās korekcijas atbilstoši Civildienesta noteikumu 65. panta 1. punktam un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 1.–3. pantam. Tāpat tās neļauj atkāpties no korekcijas koeficientu starpposma korekcijas, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 65. panta 2. punktā un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 4.–7. pantā.

93 Līdz ar to apstrīdētās regulas 18. pants ir ticis pieņemts, pārkāpjot Civildienesta noteikumu 65. panta un Civildienesta noteikumu XI pielikuma 3.–7. panta prasības, un tātad arī tas ir jāatceļ.

94 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka apstrīdētās regulas 2. un 4.–18. pants ir jāatceļ.

95 Tomēr, lai novērstu pārtrauktību atalgojuma sistēmā, ir jāpiemēro LESD 264. panta otrā daļa un ir jāatstāj spēkā atceltās apstrīdētās regulas normas, kas attiecas uz Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojuma un pensiju korekciju no 2009. gada 1. jūlija, proti, tās 2. un 4.–17. pants, līdz brīdim, kad stāsies spēkā jaunā regula, ko būs pieņēmusi Padome, lai nodrošinātu šā sprieduma izpildi.

Par tiesāšanās izdevumiem

96 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Komisija ir prasījusi piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, un, tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, Padomei ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Atbilstoši šī paša panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) atcelt Padomes 2009. gada 23. decembra Regulas (ES, Euratom) Nr. 1296/2009, ar ko no 2009. gada 1. jūlija koriģē Eiropas Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku atalgojumu un pensijas, kā arī korekcijas koeficientus, kurus piemēro šim atalgojumam un pensijām, 2. un 4.–18. pantu;

2) Regulas Nr. 1296/2009 2. un 4.–17. pantu atstāt spēkā līdz brīdim, kad stāsies spēkā jaunā regula, ko būs pieņēmusi Eiropas Savienības Padome, lai nodrošinātu šā sprieduma izpildi;

3) Eiropas Savienības Padome atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

4) Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Lietuvas Republika, Austrijas Republika, Polijas Republika un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

[Paraksti]